

Nowe obowiązki i odpowiedzialność to wzrost cen usług księgowych

Już od 1 lipca br. niektóre firmy będą musiały przysyłać dane do urzędu skarbowego. Biura prowadzące im rozliczenia będą miały więcej pracy. **To może wpłynąć na koszt obsługi**

Agnieszka Pokojska
agnieszka.pokojska@infor.pl

Biura rachunkowe muszą się spieszyć z dostosowaniem rozliczeń do nowych obowiązków. Od 1 lipca wejdzie bowiem w życie nie tylko obowiązek przysyłania danych w formacie jednolitego pliku kontrolnego (JPK) na żądanie organów podatkowych, ale również dostarczania im ewidencji VAT co miesiąc, bez wezwania. Ten ostatni zostanie wprowadzony przepisami ordynacji podatkowej, która przewiduje wprowadzenie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania. Została ona przyjęta przez Parlament i czeka na podpis prezydenta.

Przesyłanie danych na żądanie i bez

Samo zobowiązanie przedsiębiorców do przysyłania danych w formacie JPK zostało wprowadzone uchwalonymi w zeszłym roku przepisami. Obowiązek ten w pierwszej kolejności ma dotyczyć dużych przedsiębiorców (od lipca 2016 r.). Od tego momentu będą oni musieli – na żądanie urzędników – generować plik z danymi z systemu księgowo-finansowego dotyczącymi siedmiu struktur. Chodzi o księgi rachunkowe, wyciągi bankowe, dane z magazynu, ewidencję zakupu i sprzedaży VAT, faktury VAT, podatkową księgę przychodów i rozchodów oraz ewidencję przychodów.

Dla pozostałych przedsiębiorców taki obowiązek zostanie wprowadzony od 1 lipca 2018 r. Nie oznacza to jednak, że mogą oni zwlekać z dostosowaniem swoich rozliczeń. Zgodnie z przepisami, które czekają na podpis prezydenta, konieczność przysyłania przez nich danych z ewidencji VAT wystąpi 1 stycznia 2017 r. (a w przypadku mikroprzedsiębiorców – 1 stycznia 2018 r.). Dane trzeba będzie przysyłać automatycznie, co miesiąc.

Biura rachunkowe (jak i sami przedsiębiorcy) muszą więc dla małych i średnich przedsiębiorców dostosować systemy księgowych do końca tego roku. Zarówno podmioty, jak i usługowo prowadzący rozliczenia, którzy zlekceważą nowe obowiązki, muszą się liczyć z sankcjami przewidzianymi w art. 80 ustawy z 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 186 ze zm.), czyli z karą do 3 mln zł za niedostarczenie

ewidencji i do 6 mln zł za złożenie jej w sposób nieprawdziwy.

Biura rachunkowe dostaną więc nie tylko nową odpowiedzialność, ale też więcej obowiązków (patrz komentarze w ramkach). To natomiast może wpłynąć na wyższe ceny ich usług.

Obowiązek wprowadzany stopniowo

Termin powstania nowych obowiązków zależy od kategorii przedsiębiorcy, w zależności od wielkości prowadzonej działalności (patrz kalendarium). Decydują tu kryteria zapisane w ustawie z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 584 ze zm.). I tak:

- Mikroprzedsiębiorcy to ci, którzy w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:
 - zatrudniali średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz
 - osiągnęli roczny obrót nieprzekraczający 2 mln euro lub sumy aktywów bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 mln euro.
- Mali przedsiębiorcy to ci, którzy w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:
 - zatrudniali średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz
 - osiągnęli roczny obrót nieprzekraczający 10 mln euro lub sumy aktywów bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 mln euro.
- Średni przedsiębiorcy to ci, którzy w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:
 - zatrudniali średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz
 - osiągnęli roczny obrót nieprzekraczający 50 mln euro lub sumy aktywów bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 mln euro.
- Duży przedsiębiorcy to ci, którzy w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:
 - zatrudniali średniorocznie więcej niż 250 pracowników oraz
 - osiągnęli roczny obrót przekraczający 50 mln euro lub sumy aktywów bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat przekroczyły równowartości w złotych 43 mln euro.

OPINIE EKSPERTÓW

ELŻBIETA WOŹNICKA

prezes Koła Branżowego Biur Rachunkowych w Oddziale Okręgowym Stowarzyszenia Księgowych w Polsce w Warszawie, prezes EURO ROMB Sp. z o.o.

Odpowiedzialności biura rachunkowego można mówić dopiero wtedy, gdy popełni ono błąd lub nie dopełni swoich obowiązków. Za zobowiązania podatkowe odpowiada przedsiębiorca. Jeżeli więc klient biura np. dostarczy dokument po terminie, a w związku z tym biuro prześle do urzędu skarbowego niepełną informację, to nie może ono z tego tytułu odpowiadać.

Głównym problemem dla usługodawców jest jednak dostosowanie systemów informatycznych do nowych obowiązków. Czy za błędy po stronie użytkownika programu generującego JPK może odpowiadać biuro rachunkowe? Zdarza się, że pracujemy na różnych programach wyspecjalizowanych dla różnych podmiotów, np. spółek, wspólnot mieszkaniowych, fundacji i stowarzyszeń. Każdy z nich ma inne rozliczenia. Poza tym producenci systemów informatycznych, mimo że co roku płacimy za aktualizację, za dostosowanie oprogramowania do JPK będą chcieli od nas dodatkowej opłaty.

Nie znamy dokładnie wszystkich wymogów i struktur JPK. Nowe wymogi to też dodatkowa praca dla nas. Na pewno będziemy musieli przyjrzeć się stosowanym rozwiązaniom księgowym w każdej firmie z osobną, może zmienić polityki rachunkowości. Codziennej pracy też nam przybędzie. Na przykład dziś w wielu przypadkach, jeżeli faktura ma 100 pozycji, to do programu nie wprowadzamy wszystkich, tylko zbiorcze dane – uwzględniając rodzaj kosztu lub przychodu oraz różne stawki VAT. To pozwala na prawidłowe rozliczenie podatków. Teraz (ze względu na wymogi JPK) trzeba będzie wprowadzić wszystkie pozycje, co może wpłynąć na koszt naszej usługi, bo cena zależy od liczby księgowania.

MACIEJ CZAPIEWSKI

biegły rewident, partner zarządzający HLB M2 Audyt

Odpowiedzialność biur rachunkowych usługowo prowadzących księgi rachunkowe klienta za dostarczenie jednolitego pliku kontrolnego (JPK) jest analogiczna jak w przypadku odpowiedzialności za prawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych. Może ona mieć charakter zarówno odpowiedzialności karnoskarbowej, jeżeli przygotowany przez biuro rachunkowe JPK będzie zawierał błędy, zostanie przesłany nieterminowo lub wcale, jak i cywilnej – wobec zleceniodawcy, który w wyniku nieprawidłowości w przygotowaniu lub złożeniu JPK poniósł szkodę. Odpowiedzialność karnoskarbowa wystąpi jedynie w przypadku winy leżącej po stronie biura rachunkowego w związku z przygotowaniem i złożeniem JPK i może polegać potencjalnie na ukaraniu za utrudnianie kontroli, wadliwe prowadzenie ksiąg rachunkowych, nieprowadzenie ksiąg rachunkowych lub nieprzedstawienie w terminie ksiąg rachunkowych. Odpowiedzialność cywilna będzie uzależniona od uregulowań umowy biura ze zleceniodawcą. Jeżeli zgodnie z umową księgi rachunkowe prowadzone są z użyciem oprogramowania, do którego licencje posiada biuro, to w mojej ocenie biuro odpowiada również za błędy w JPK wynikające z wadliwości oprogramowania (odpowiada za dobór prawidłowego oprogramowania), jakkolwiek może potem dochodzić odszkodowania od dostawcy oprogramowania na zasadach cywilnych.

KALENDARIUM: Obowiązek przysyłania danych

Przedsiębiorcy	W strukturze JPK (na żądanie organu)	Tylko ewidencji VAT w strukturze JPK (co miesiąc)
Duży	Od 1 lipca 2016 r.	Od 1 lipca 2016 r.
Średni i mali	Od 1 lipca 2018 r.	Od 1 stycznia 2017 r.
Mikroprzedsiębiorcy	Od 1 lipca 2018 r.	Od 1 stycznia 2018 r.